

ΝΥΞ ΕΝΟΣ ΚΑΠΝΙΣΤΟΥ

Θανάσης είνε γνωστὸς καπνιστὴς καπνίζων τρία καὶ ἐνίστε τέσσαρα πακέτα καπνὸν τὴν ἡμέραν.

Νύκτα τινὰ τοῦ παρελθόντος χειμῶνος ἔξηρχετο μετὰ τὸ τέλος τῆς παραστάσεως τοῦ θεάτρου, συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ φίλου του Νικόλα. Τὸ ψῦχος ἦτο ζωηρόν· ὁ ἄνεμος, πνέων ὀρμητικός, ἐγόγγυεν ἀκαταπαύστως· πάντες δὲ οἱ ἔξερχόμενοι τοῦ θεάτρου, περιτευλιγμένοι ἐντὸς τῶν ἐπανωφορίων τῶν, καὶ ἔχοντες κεκαλυμμένον τὸ πρόσωπον μέχρι τῶν ὄφθαλμῶν, μετέβαινον ἐν σπουδῇ εἰς τὰς οἰκίας τῶν. Ὁ Θανάσης φθὰς εἰς τὸ παρὰ τὸ κωδωνοστάσιον τῶν Ἀγίων Πάντων καφενεῖον Καλημέρη, ἐνεθυμήθη ὅτι δὲν εἶχεν ὅλως διόλου καπνόν, στρέψας δὲ πρὸς ἄριστερὰ διηυθύνθη εἰς τὸ καπνοπωλεῖον Ἀβούρη.

Οἱ δύο φίλοι, διανύσαντες ὁμοῦ μικρόν τι διάστημα, ἐκαληνύκτησαν ἀλλήλους καὶ ἀπεκχωρίσθησαν.

‘Ο Θανάσης μετά τινα λεπτὰ ἔφθασεν εἰς τὴν οἰκίαν του. Ἐξέβαλε τὸν πῖλον καὶ τὸ ἐπανωφόριόν του καὶ εἰσῆλθε, τρέων τὴν μίαν παλάμην μετὰ τῆς ἀλλῆς, εἰς τὸ ἐστιατόριον, ὅπου ἡ τράπεζα ἦν ἐστρωμένη καὶ τὸ δεῖπνον ἔτοιμον· καθήσας δὲ κατὰ τὸ σύνηθες, ἀπέναντι τῆς συζύγου του, ἤρχισε τρώγων μετὰ πολλῆς ὄρέξεως τὰ σεῦσκλά του.

Μετὰ τὸ τέλος τοῦ λιτοῦ τούτου δείπνου, ὁ οἰκοδεσπότης ῥοφῶν τὸν ἐναπολειφθέντα ἐντὸς τοῦ ποτηρίου του οἴνον, καὶ ἀπομάξας τὰς χεῖρας καὶ τὰ χείλη :

— Μαντίνα — ἐφώνησε — κάμε μου τὴν χάριν νὰ μου φέρῃς τὸ ἐπανωφόρι μου.

‘Η σύζυγος, ἐγερθεῖσα, εἰσῆλθεν εἰς τὸ παραχείμενον δωμάτιον καὶ ἐπέστρεψεν ἀμέσως κομίζουσα τὸ αἵτηθέν· καὶ οὕτος λαβὼν τὸ ἐπανωφόριον ἀπὸ τοῦ περιλακιμίου, καὶ ἀνορθωθεὶς, ἐβύθισε τὴν χεῖρα πρῶτον εἰς τὸ ἀριστερόν, εἰτα, ἀρχίζων ν’ ἀνησυχῇ, εἰς

τὸ δεξιὸν—ἀμέσως κατόπιν, καὶ μετ' αὐξούσης ταραχῆς, εἰς τὸ ἔσωτερικὸν θυλάκιον, πλὴν μετ' ὀλίγον, ρηγνύων ἀπελπισίας κραυγήν.

— Ποῦ εἶνε—εἴπεν—ὅ καπνός μου;

— Δὲν εἴν' αὐτοῦ; μήν τὸν ἔβαλες εἰς τὸ ἀπὸ μέσα φόρεμα καὶ δὲ θυμᾶσαι; . . . τῷ ἀπήντησεν ἡ Μαντίνα.

— Πῶς δὲ θυμᾶμαι; ἐδῶ ε' τὸ ἔωφόρι μου τὸν ἔβαλα, ἐδῶ. . σὲ τούτη μάλιστα τὴν τσέπη τὸ θυμᾶμαι καλώτατα . . . Δὲν εἶνε μισὴ ὥρα ποῦ τὸν πῆρα βγαίνοντας ἀπὸ τὸ θέατρο.

Καὶ ταῦτα λέγων ἔψαυε καὶ ἐπανέψχε καὶ ἀνέσυρε τὸ ὑπόρραμμα τῶν θυλακίων του, ἔξ ὧν κατέπιπτον ρινόμακτρα, κλειδες, κυτία πυρείων, χαρτοφυλάκιον καὶ ἄλλα, ἐν οἷς ἡ κενή, ἡ ὀρφανή καπνοθήχη, ἣν ἀνοιγόκλειε διὰ νευρικῆς χειρός, καὶ ἐθεώρει μὲ περίλυπον, ὑγρὸν δρυφαλμόν.

— Περιέργο! τότε θὰ τὸν ἔχασες—έτολμησε νὰ προσθέσῃ ἡ Μαντίνα.

— Τὸν ἔχασα! ἐγὼ νὰ χάσω καπνό;

— Δὲν εἴνε διόλου δύσκολο νὰ ἐνόμισες πῶς τὸν ἔβαλες εἰς τὴν τσέπη σου, καὶ νὰ σοῦ ἔπεσε 'ς τὸ δρόμο.

— Καλὲ τὸ δρόμο; ἐμὲ νὰ μοῦ πέσῃ καπνὸς; . . . Επειτα ἥθελα τὸν ἀκούσει.

— Νὰ τὸν ἀκούσῃς, Θανάση μου! . . .

— Βέβαια! ἂ δὲ εἴμαι κουφός.

— Ν' ἀκούσῃς ἔνα πακέτο καπνό, ποῦ πέφτει, μὲ τοῦτον τὸν ἀέρα, μὲ τοῦτο τὸ μουγγητό;

— Μαντίνα, μὲ πεισμώνεις! πάψε, κάμε μου τὴν χάρι, τσή ἀνοησίας . . . σώπασε, σὲ παρακαλῶ, σώπασε.

— Καλά, σωπαίνω.

— Τὶ νομίζεις πῶς εἶνε ἔνα πακέτο καπνό;

— Τὸ ζέρω δὲν εἴνε τίποτε γιὰ ἔναν καπνιστή . . .

— Εχω νὰ πῶ, πῶς δὲν εἴνε κανένα φτερό, εἶνε δέκα δράμια πρᾶμμα, ποῦ μποροῦσα νὰ τὸ ἀκούσω ἀν ἥθελε μοῦ πέσῃ,

— Ας ἥνε δπως θέλεις,

— Καὶ τώρα τὶ θ' ἀπογείνω,—ἔλεγε μετὰ φωνῆς κλαυθμηρᾶς ὁ Θανάσης—νὰ φάω λίγο φαρμάκι, καὶ νὰ μὴν ἔχω ἔνα τσιγάρο νὰ καπνίσω! Πρώτη φορά, ἀπὸ τὸν καιρὸ ποῦ καπνίζω, μοῦ συμβαίνει τέτοιο δυστύχημα. Καὶ πρώτη φορὰ ἐγὼ διασκαρᾶς, ἐπερίμενα ν' ἀδειάσῃ τέλεια ἡ καπνοθήχη, γιὰ νὰ πάρω τὸ πακέτο! Καὶ νὰ τὴν πάθω ἐγώ, ποῦ δὲν ἄφινα νὰ σωθῇ τὸ ἔνα γιὰ νὰ ἀγοράσω τὸ ἄλλο! Αοιδέ! πῶς θ' ἀπεράσω ἐτούτη τὴν νυχτιά . . . Α! ὑποπτεύομαι . . . εἴμαι μάλιστα βέβαιος . . .

- Τί;
- Ἐκεῖνος δὲ ἀτιμος δὲ Νικόλας θάλιος τὸν πῆρε ἀπὸ τὴν τσέπη γιὰ χώρατο... Μ' αὐτὰ δὲν εἶνε χώρατα!
- Καὶ λέει; Δὲν τὸ πιστεύω, Θανάση.
- Δὲν τὸ πιστεύεις; Νὰ τὸ πιστέψῃς... Θὰ καταιθῶ, θὰ εῦγων' ἀγοράσω ἄλλον. Φαντάσου νὰ συμβῇ, γιὰ τοσὴ ἀμαρτίαις μου, νὰ μὲ πιάσῃ ἀπόψε ή καταραμένη ἔκείνη ἀγρυπνιά, ποῦ μὲ πιάνει τόσο συχνά, καὶ νὰ μὴν ἔχω εἰς τὸ καντονάλι μου τὸ παχετάχι μου, τὴν παρηγοριά μου! — Ποῦ εἶνε τὸ καπέλο μου;
- Μὲ τὰ σωστὰ σου τὸ λέεις νὰ εὔγχις 'ς τὸ δρόμο;
- Γιατί, δχι;
- Καὶ στοχάζεσαι πῶς θαύρης καπνοπουλειό ἀνοικτὸ τέτοιαν ὥρα;
- Καὶ τί ὥρα εἶνε;
- Μεσάνυχτα, ποῦ καὶ ποῦ περασμένα.
- "Ω, ἀπελπισία! ἐνα τσιγάρο, γυναῖκα, γιὰ ψυχικό, ἐνα τσιγάρο ποῦ μπορῶ νὰ τὸ εῦρω; "Α! γιὰ τὰ σπετσαρία ύπάρχει διάτιξις ἀστυνομική, ποῦ διορίζει νὰ μένη, ἐνα μὲ τὴ σειρά του, ἀνοιχτὸ τὴ νύχτα. Τοῦ λόγου σου σὰν σὲ πιάνουν τὰ νεῦρα, ἔχεις τὸ κορντιάλι σου, "βρίσκεις τὸ γιατρικό σου. Κ' ἐγὼ ποῦ φρίγυομαι, γιὰ ἐνα τσιγάρο, δὲν ἔχω, δὲν βρίσκω γιατρικό!... "Α! Θὰ παρακαλέσω, θὰ συστήσω αὔριο εἰς τοὺς φίλους μου δημοτικοὺς συμβούλους νὰ κάμουν 'ζε πρώτη συνεδρίασι, τὴν πρότασι νὰ ξενυχτάῃ μὲ τὴν ἀράδα του κ' ἐνα καπνοπουλειό... "Εθαρέθηκα νὰ βλέπω αἰώνια εἰς τὸ φανάρι τοῦ Πλατύφορου: Ροῦσος — Μυλωνᾶς — Πελεκάσης — θέλω εἰς τὸ έξης νὰ διαβάζω εἰς τὸ πλάγιο τοῦ ιδίου φαναριοῦ: Νταβίας — Κωστόπουλος — Κλάδης. Ἡ ἐφημερίδες μας χάνουνται εἰς ἄλλαις μακροδουλειαίς καὶ γιὰ ἐνα ζήτημα τόσο σπουδαῖο δὲν ἔγραψαν ποτὲ γραμμή. Κ' ἐγὼ ως τόσο πληρόνω γιὰ τέτοιας πατσαβούραις, δὲν ηξεύρω, πόσαις δραχμαίς τὸ χρόνο!
- Αλλά, Θανάνη μου, γιὰ τὸ Θεότης ἡσύχασε! πῶς κάνεις ἔτσι; Μία νύχτα εἴναι αὐτή, θὰ περάσῃ... λίγαις ὥραις ἀκόμη, καὶ ἔξημέρωσε.
- Καλέ, ποῦ νὰ ἔγινε ωστῇ; ἔτσι γλήγορα περνᾶνε, χριστιανή, ἐφτά ὥραις;
- Τι νὰ γίνῃ τὸ λοιπόν; Πρέπει νὰ λάθης ύπομονή.
- "Υπομονή, Μαντίνα, ύπομονή!... "Α! τώρα ἐσκέφθηκα θὰ καταιθῶ μία στιγμή κι ἀναβαίνω...
- Ποῦ θὰ πᾶς;

— Θὰ χτυπήσω, ἐδῶ ἀγνάντια, εἰς τοῦ μαστρὸς Ἀναστάσην
νὰ μοῦ δανείσῃ ἔνα, δύο τσιγάρα.

— Μὲ τὰ σωστά σου μίλεϊ;

— Πῶς! δὲν τοὺς δανείζουμε καὶ μεῖς κάθε τόσο, πότε τὴν
κρησάρα, πότε τὸ μῆλο, τὸ μπροστολί, τὸ σουροτῆρο;

— Ἀλήθεια μὰ νὰ ἀνησυχίσουμε τέτοια ὥρα τὸ ξένο σπίτι
γιὰ νὰ τοὺς ζητήσουμε καπνό, δὲν εἶνε, νομίζω, ταχτικὸ πρᾶγμα.

— Βέβαια· ἀν ἦτανε γιὰ ξεῖδι ροζάδο, γιὰ λίγο χαμούηλι ἢ
γιὰ κοττόξυγγο, δὲν θὰ ἐπείραζε νὰ τοὺς χτυπήσουμε!

— Αἱ, 'cè μία χρεία, γιὰ ἔνα γιατρικό, τὸ πρᾶγμα κἄπως δι-
καιολογεύεται . . .

— Δικαιολογεύεται, αἱ; Καὶ γιὰ ἔνα τσιγάρο, ποῦ εἶνε γιὰ
μὲ γιατρικό, δὲ δικαιολογεύεται! Σῶπα, Μαντίνα, σῶπα· λεπτο-
λογῆς πάρα πολὺ τὰ πράγματα δελικατέτσαι: τέτοιες δὲ χωρᾶνε
σὲ παρόμοιαις ἔκτακταις περίστασαις.

— Θέ' μοι! τὶ φοβερὸ πάθος αὐτὸ τοῦ καπνοῦ!

— "Ω, ναί, φοβερό! ἀν ἔκάπνιζες, Μαντίνα, ηθελες ἐννοήσῃ
τὶ αἰσθάνομαι ἐγὼ ἐτούτη τὴ στιγμή.

Καὶ ταῦτα ἔλεγε μετὰ τόνου προδίδοντος ἄλγος ψυχῆς, ἀπό-
γνωσιν ἐνῷ ἡ βροχὴ ἐπιπτεν ἔξω ραγδαία, συνοδευομένη ὑπὸ^τ
πυκνῆς χαλάζης, ἥτις ἐμάστιζε παταγωδῶς τὰς ἐν τῇ αὐλῇ κασ-
σιτερίνους ὑδρίας. Ἀλλ' ὁ Θανάσης οὐδὲν ἤκουε, καὶ ὡς νὰ
ἐπῆλθεν αὐτῷ αἰφνιδία τις σκέψις, ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ ἑστιατορίου,
ῶρμησε εἰς τὸ παράθυρο τοῦ παρακειμένου δωματίου του βλέ-
ποντος εἰς τὴν ὁδόν, καί:

— Ή' ἀνοίω—εἶπε—καὶ θὰ μείνω ἐδῶ μήπως περάσῃ καμ-
μία περιπολία ἀστυνομικῶν κλητῆρων . . .

— Θανάση, γιὰ τὸ θεό! Χάνεις τὰ φρένα! . . . Τί μίλεϊ γιὰ
κλητῆρες καὶ περιπολίαις; Μή στοχάζεσαι νὰ ταῦς στείλῃς ν'
ἀνοίξουνε διὰ τῆς βίας κανένα καπνοπουλείο;

— Μωρ' ὅχι, ἀδερφή, ὅχι! νὰ ἴδω μήπως εἰς τὴν περιπολίαν
εύρισκεται κανένας κλητήρας, ποῦ νὰ τὸν γνωρίζω, γιὰ νὰ τοῦ
ζητήσω ἔνα τσιγάρο!

— Θέ' μου! εἰς ποῖον ἔξευτελισμὸ φέρει τὸ πάθος! ἔλεγεν
ἡ σύζυγος, ἐνῷ ἔκεινος, ἀνοίξας μεθ', ὄρμης τὸ παράθυρον,
προέκυψε τὴν κεφαλήν, ἔβυθισε τὸ βλέμμα δεξιᾷ καὶ ἀοι-
στερῆ εἰς τὸ σκότος τῆς ὁδοῦ, ἀλλ' ὡς ἐκ τῆς πιπτούσης βροχῆς
καὶ τῆς ὀρμητικῆς πνοῆς τοῦ ἀνέμου, ἔκλεισεν ἀποτόμως τὰς
ὑελοθερίδας, σείων δὲ ζωηρῶς τὴν κεφαλήν, ὅπως ἀποτινάξῃ τὰς
ἐπὶ τῆς κόμης αὐτοῦ πεσούσας τοῦ ὑετοῦ ρανίδας:

— Απελπισία! — ἐφώνησε—κατάρα!

— "Ω, παραίτησ' το, Θανάση μου, αύτὸ τὸ ὄλεθριο ἐλάττωμα τοῦ καπνοῦ! Νὰ ἔγνώριζες πόσο κακὸ σου κάνει! Νὰ ἤξερες πόσο καὶ ἐμὲ μὲ βλάπτει! — τῷ ἔλεγεν ἡ Μαντίνα μετὰ φωνῆς πλήρους στοργῆς καὶ περιπαθείας.

— Σὲ βλάπτει, αἱ, σὲ βλάπτει! Μοῦ τὰ εἶπες καὶ ἄλλη φορά, καὶ ἔξαχολούθησες, 'θυμᾶμαι, νὰ μοῦ τὰ λὲς καθημερινῶς τοὺς πρώτους μῆνες, ποῦ σ' ἐπῆρα, γιατὶ ἐπίστεψες πῶς θὰ ἐκατόρθωνες νὰ μὲ κάμης νὰ ξεκόψω τὸ τσιγάρο.

— 'Αλήθεια· ἥλπισα πῶς ἡ ἡγάπη σου εἰς ἐμὲ θὰ ἦτον ἀνώτερη ἀπὸ ἔκεινη ποῦ ἔχεις γιὰ τὸν καπνό . . .

— "Ω, σώπα, καῦμένη, σώπα· τὶ ἀνακατώνεις τώρα τὸν καπνὸ μὲ τὴν ἀγάπη! Αἱ, πές μου, 'ς τὴ ζωὴ σου! ποῦ εἶνε τὰ πιατέλα δποῦ ρίχνουν τ' ἀποτσίγαρα;

— Τὰ πιατέλα, ἀπήντησεν ἡ σύζυγος μαντεύουσα τὸν σκοπὸν τῆς ἐρωτήσεως του, — τ' ἄδειασα τ' ἀπόγιωμα, καὶ ἔρριψε τ' ἀποτσίγαρα εἰς τὸ δρόμο . . .

— 'Ανάθεμα τὴν πάστρα, ἀνάθεμα τσὴ νοικοκυράδες!

— Καὶ τ' ἀποτσίγαρα, ποῦ τὰ ρίχνεις — ὅταν δὲν ἔχῃς πρόχειρο τὸ πιατέλο;

— Εἰς τὸ πάτωμα, προσέθηκεν ἡ Μαντίνα.

— Αἱ, λοιπόν! τὶ ἀπέγειναν; ἔσπευσε νὰ ἐρωτήσῃ ὁ σύζυγος.

— Τὰ ἐσάρωσε ἡ Κική, καὶ τὰ ἔρριψε ἔκει στὸν τενεκέ, ποῦ ρίχνουμε τὰ σκουπίδια καὶ τ' ἄλλα . . .

— 'Ανάθεμα τὴν Κική! Καὶ τὰ πῆρε ἀκόμα τὸ κάρρο;

— "Οχι, εἴν ἀκόμη ἔκει, 'ς τὸ μαγερεῖο . . .

Εἰς τὰς λέξεις ταύτας ὁ Θανάσης τρέχει εἰς τὸ μαγειρεῖον, ἀρπάζει τὸ τετράγωνον κασσιτέρινον ἄγγειον, βυθίζει ἐντὸς τὴν χειρά, καὶ ἔξαγει δρᾶκα ἐκ φλοιῶν γεωμήλων, κρομμύών, χειμωνοπεπόνων, κελύφων ὠῶν, κονιορτοῦ καὶ ἄλλων, ἐν οἷς εὔρεθησαν τέσσαρα, πέντε πεπατημένα ἀποσίγαρα, τὰ δποῖα δημώς ἔκεινος, ὅτε ύγραθέντα ἐκ τῶν φλοιῶν τῆς ύδαροῦς ὄπωρας, καὶ ἐπομένως ἄχρηστα, ἔρριψε μετ' ὅργης, λακτίζων συγχρόνως τὸ ἀγγεῖον, δπερ ἔξελθὸν τοῦ μαγειρείου καὶ ἀναπηδῆσαν ἐπὶ τοῦ σανιδώματος τοῦ παρακειμένου ἐστιατορίου, προσέκρουσε παταγαδῶς εἰς τὴν χλίνην τῆς ἔκει κοιμωμένης ύπηρετρίας, ἥτις, ἔξυπνήσασα ἐντρομος, ἔξέβαλε κραυγὴν ὀξεῖαν.

— 'Αλλ' ὁ Θανάσης εἰς τὴν νέαν ταύτην ἀποτυχίαν δὲν ἀποθαρρύνεται. Αἴρνης ἑτέρα τις σκέψις ἐφώτισε τὸν νοῦν του, καὶ τρέχει εἰς τὸν κοιτῶνα· ἀνοίγει τὴν ίματιοθήκην, σύρει ἐκτὸς τὰ θερινά του ἐνδύματα, ἀνατρέπει ἐπὶ τῆς τραπέζης τὰ θυλάκια, καὶ συλλέγει ζυλοτύπως, ἀναμεμιγμένην μετὰ ψυχίων διεπύρου

καὶ ἀπεξηραμμένων φύλλων ἵάσμων, ὅλιγην κόνιν καπνοῦ, ἦν ἐλλείψει σιγαροχάρτου, τυλίσσει ἐν σπουδῇ διὰ τοῦ περιθωρίου τῆς πρώτης ὑπὸ τὴν χεῖρά του τυχούστης ἐφημερίδος. Καὶ τὸ ἔκ τοιούτου μίγματος σχηματισθὲν ασθενικόν, μακαρονοειδὲς σιγάρον, οὐτινος ὁ χάρτης δὲν θέλει νὰ κολλήσῃ, καὶ τοῦ ὅποίου τὸ περιεχόμενον ἔκφεύγει ἐξ ἀμφοτέρων τῶν ἄκρων, ὁ Θανάσης θέτει εἰς τὸ στόμα· πλὴν ῥοφῶν δπως τὸ ἀνάψη, κατέπιε μέρος τῆς ἐν αὐτῷ κόνιεως, ητις ἐρεθίσασα τὸν λάρυγγά του, παρήγαγεν εἰς αὐτὸν τοσοῦτον σφοδρὸν βήχα, ὥστε ρίπτει χαμαὶ τὸ σιγάρον· βήχων δὲ καὶ πτύων τὴν καταποθεῖσαν κόνιν τυχαίως πως στρέφει τὸ βλέμμα ἐπὶ τοῦ ἀπέναντι τοίχου καὶ διακρίνει τὴν γελόεσσαν μορφὴν τοῦ Νικόλα. Ἐπὶ τῇ θέᾳ τοῦ ὅμοιώματος τοῦ φίλου του, ὅστις φαίνεται μειδιῶν ἐπὶ ταῖς ταλαιπωρίαις του, ὁ Θανάσης συνοφρυοῦται, οἱ ὄφθαλμοὶ του ἐκπέμπουσιν ἀπαισίαν λάμψιν· πνέων ὃ ἐκδίκησιν ως ὁ 'Ρενάτος πρὸ τῆς εἰκόνος τοῦ 'Ριχάρδου, ἐν τῷ μελοδράματι «Χορὸς Μετημφιεσμένων!»

— 'Εσύ, ἄτιμε! — ἀνέκραξε διὰ τῆς βραχγάδους ὑπὸ τοῦ βηχὸς φωνῆς — ἐσὺ μοῦ τὰ κάνεις ὅλα! — καὶ διὰ χειρονομίας, ἀπειλὴν ἐμφαινούσης, — αὔριο τὰ κουβεντιάζουμε, αὔριο!

— Μά, Θανάση μου, εἶσαι βέβαιος πῶς ὁ Νικόλας σοῦ τὸν πῆρε τὸν καπνό;

— Βέβαιότατος!

— 'Εστω, κηόλας, πῶς σοῦ τὸν πῆρε· εἶνε σωστὸν νὰ συγχυ- σθῇς μὲ ἔναν ἀπὸ τοὺς καλητέρους φίλους σου;

— Τὸν ἄτιμο! Τέτοιους φίλους ἐγὼ δὲν θέλω πλέον νᾶχω . . .

— Γιατί; γιὰ μία ἀθώα ἀστειότητα! . . .

— 'Αθώα ἀστειότητα! Τέτοια ἀστειότητα δὲν θὰ τοῦ τὴν συχωρέσω ποτέ! ⁷Α, ἀν τὸν εἶχα τώρα μπροστά μου, θὰ τοῦ ἔλυωνα τὰ μουσούδια . . .

— Τὸ παίρνεις καὶ παρά πολὺ εἰς τὸ σοβαρό· δὲν ἀξίζει, νομίζω, τὸν κόπο νὰ μαλλώσῃ κάνεις μ' ἔνα φίλο του γιὰ μία τέτοια μικροδουλειά . . .

— Μικροδουλειά, Μαντίνα! αὐτὸν τὸ ἐνδιαφέρο σου γιὰ τὸ Νικόλα ἀρχίζει νά . . .

— Θανάση γιὰ τὸ Θεό, ἐξηγήσου! . . .

— 'Αρχίζει νὰ γένεται ὑποπτο . . .

— "Υποπτο; . . . καὶ τὰ λές τοῦτα εἰς ἐμέ;

— Ναί, εἰς ἐσέ· καὶ δοξάζω τὸν Θεό, ποῦ μοῦ ἔλειψε ἀπόψε ὁ καπνὸς γιὰ ν' ἀνοίξω τὰ μάτια μου . . .

— ⁷Α, Θανάση! εἶνε ἀδικία, εἶνε ἀνανδρία νὰ μιλῆς ἔτσι γιὰ μία γυναῖκα, ποῦ τὴν ἐγνώρισες ποία εἶνε . . .

Καὶ τὰς λέξεις ταύτας προφέρουσα ἀνελύθη εἰς δάκρυα· ἔξελθοῦσα δὲ τοῦ κοιτῶνος ἀφῆκε μόνον τὸν Θανάσην, διστις ρίφθεις ἐπὶ τῆς ἔδρας ἐξηκολούθει ἀποτείνων ὕδρεις καὶ ἀπειλὰς εἰς τὸν ἀπόντα Νικόλαν, μέχρις οὐ ἀπεκοιμήθη.

Μετὰ τετράωρον σχεδὸν ὅπνον ἤγερθη. Ἐρριψε βλέμμα εἰς τὸ ἐκκρεμὲς καὶ ἐννόησεν διτὶ κατὰ τὴν ὥραν ἔκεινην τὰ καταστήματα θὰ ἦσαν πλέον ἀνοικτά· ἔλαβε τὸ ἐπανωφόριόν του, χωρὶς δὲ νὰ διμιλήσῃ εἰς τὴν σύζυγόν του καὶ νὰ ζητήσῃ καφέν, ἔξηλθε τῆς οἰκίας· ἀλλ' ἀντὶ νὰ διευθυνθῇ, ὡς κατὰ τὸ σύνηθες, εἰς τὸ χρεοπωλεῖον, εἰσῆλθεν εἰς τὸ πρῶτον καπνοπωλεῖον, ὅπερ συνήτησεν. Ἀπὸ τοῦ καπνοπωλείου ἐπορεύθη εἰς τὸ καφενεῖον, ὅπου ἤξειρε διτὶ θὰ συνήντα ἔκει τὸν Νικόλαν. Πράγματι· οὕτος εύρισκετο κατὰ τὴν ὥραν ἔκεινην εἰς τὸ καφενεῖον· ὅμα δὲ ὡς εἶδεν εἰσερχόμενον τὸν Θανάσην:

— Καλημέρα, Θανάση—έκραξε—παίρνεις τὸν καφέ;

‘Ο Θανάσης εἰς τὴν πρόσκλησιν ταύτην οὐδεμίαν ἔδωκεν ἀπάντησιν, ἀλλὰ καθήσας εἰς τινα γωνίαν τοῦ καφενείου, ἐκτύπησε τὰς χεῖρας, ὅπως καλέσῃ τὸν ὑπηρέτην. Τότε ὁ Νικόλας, διστις εὐχόλως ἐμάντευσε τὸ αἴτιον τῆς κατ' αὐτοῦ χολώσεως τοῦ φίλου του, ἐγερθεὶς τῆς θέσεώς του διευθύνθη πρὸς τὸν Θανάσην, καὶ ἐξαγαγὼν ἐκ τοῦ θυλακίου του καπνοῦ πακέτον, μήπω ἀνοιχθέν, βεβαίως αὐτὸν ἔκεινο, ὅπερ τὴν προτεραίαν τῷ εἶχεν ἀφαιρέσει:

— Εἰμπορῶ, τούλάχιστο, νὰ σοῦ προσφέρω ἀπὸ ἔνα τσιγάρο;

Εἰς τὴν φιλόφρονα, ἀλλ' εἰρωνικὴν τοῦ Νικόλα προσφορὰν ὁ Θανάσης μὴ δυνάμενος πλέον νὰ κρατηθῇ, ἀπήντησε δι' ὕδρεων, πρὸς ἄς ὁ περιττὸς οὐδεμίαν ἔδειξε κατ' ἀρχὰς δυσταρέσκειαν· ἀλλ' ὅτε εἶδεν διτὶ μεθ' ὅλην τὴν συγγνώμην, ἦ· ἐπανειλημμένως εἶχε παρὰ τοῦ φίλου του ζητήσει διὰ τὴν ἀστειότητα τῆς προηγουμένης ἐσπέρας, ὁ Θανάσης ἐξηκολούθει δριμυτέρας τὰς ὕδρεις, ὁ Νικόλας ἐξαντλήσας τὴν ἀνοχὴν καὶ ἐκτὸς ἐαυτοῦ γενόμενος, ἀνταπέδωκε τὰ ἵσα πρὸς τὸν Θανάσην, διτις ἐπὶ μᾶλλον θυμωθεὶς, ἦγειρε καρέκλαν, ἦτις θὰ ἔπιπτεν ἀναμφιβόλως ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ Νικόλα, ἔαν χείρ θαμῶνος, ἔκει πλησίον τὴν στιγμὴν ἔκεινην εύρισκομένου, δὲν ἀνεχαΐτιζεν ἐγκαίρως τὸ κτύπημα.

‘Η λογομαχία ἐξηκολούθει ἔτι λυσσώδης, καὶ ἡπείλει βεβαίαν σύγχρουσιν, διταν ἔτεροι τοῦ καφενείου θαμῶνες παρεμβάντες, διεχώρισαν τοὺς τέως φίλους, οἵτινες ἀπῆλθον ἔκειθεν, τραπεῖς ἔκαστος ἀντίθετον διεύθυνσιν· καὶ τοῦτο εἶνε μέτρον φρονήσεως, ὅπερ λαμβάνουσι συνήθως οἱ ἐρίζοντες, ὅμα ὡς ἐννοήσωσιν διτὶ χεῖρες εἰρηνοποιῶν δὲν τοὺς κρατοῦσι πλέον.

Οἱ ἐν τῷ καφενείῳ παρευρεθέντες κατὰ τὴν μεταξὺ τοῦ Νι-

κόλα καὶ τοῦ Θανάση σφοδρὰν ἔριν, ὅσον καὶ ἐὰν ἐγνώριζον τὸ πάθος τοῦ δευτέρου διὰ τὸ κάπνισμα, ἐδυσκολεύοντο νὰ πιστεύσωσιν, ὅτι ἡ ἀστειότης τοῦ πρώτου θὰ ἥδυνατο νὰ δώσῃ ἀφορμὴν εἰς τὴν πρὸ μικροῦ λαβοῦσαν χώραν δυσάρεστον σκηνήν, ἥτις ἄνευ τῆς παρεμβάσεως αὐτῶν δ' ἀπέληγεν εἰς αἰκίας καὶ μωλωπισμούς, καὶ ἀπέδιδον ταύτην εἰς λόγους σοβαροτέρους, οὓς κατεγίνοντο νὰ ἔξιχνιάσωσι ζητοῦντες, κατὰ τὸ ἔθος τῶν ἀρχαίων δικαστῶν, τὴν γυναικαῖαν ταύτην ἐνόμισαν ὅτι ἀνεῦρον ἐν τῷ προσώπῳ τῆς ἀτυχοῦς Μαντίνας, ἡς ἡ ἀμεμπτος καὶ παραδειγματικὴ τιμιότης διεβάλλετο δι' ἀδίκων ὑποθέσεων καὶ ἀνάνδρων ὑπαινιγμῶν.

'Ο Θανάσης, ἐπανελθὼν εἰς τὴν οἰκίαν μετὰ τὰ ἐν τῷ καφενείῳ διαδραματισθέντα, οὐδὲν ἀνέφερεν εἰς τὴν σύζυγόν του, ἥτις ἔχει τίνος συγγενοῦς αὐτῆς ἐπληροφορήθη τὰ πάντα. 'Η τῆς προτεραίας κατ' αὐτῆς ψυχρότης τοῦ συζύγου της, ἤρξατο μεταβαλλομένη εἰς ἀποστροφήν. Οἱ πικροὶ λόγοι καὶ ὑπαινιγμοί, οὓς ἀσυλλογίστως καὶ ἐν ὕρᾳ πείσματος εἰχεὶ ρίψει κατὰ τὴς Μαντίνας, ἐν τῇ ψυχικῇ καταστάσει, ἐν ᾧ διετέλει, ἤρχισαν νὰ εύρισκωσιν ὑπόστασιν. Τὸ μῆσος, ὅπερ δλονὲν ἀνεπτύσσετο ἐν τῇ καρδίᾳ τοῦ Θανάση κατὰ τοῦ Νικόλα, ἐπιτεινόμενον ὑπὸ τῆς ἀναμνήσεως τῆς ὑπὲρ τοῦ τελευταίου τούτου ζωηρᾶς καππως συνηγορίας τῆς Μαντίνας κατὰ τὴν χθεσινὴν περὶ τῆς ἀπωλείας τοῦ πακέτου συζήτησιν, προδιέθεσαν τοσοῦτον δυσμενῶς κατ' αὐτῆς τὸ πνεῦμά του, ὥστε νὰ συλλαβήῃ λίαν ἀνησυχαστικάς δι' αὐτὸν ὑπονοίας κατὰ τῆς τιμῆς τῆς συζύγου του, τῆς δποίας τὸ ὑπὲρ τοῦ Νικόλα ἐκδηλωθὲν ἐνδιαφέρον, ἃν καὶ ὑπὸ πνεύματος συνδιαλλακτικοῦ ὑπαγορευθέν, κατεδείχθη, δυστυχῶς, ὀλίγον ἀσυλλόγιστον. Καὶ τὰς ὑπονοίας ταύτας ἐνίσχυσε μοιραίως τὴν ἐπιούσαν μυστικὸν ἀνώνυμον γράμμα εἰδίκου δολοφόνου, ἀνάνδρου τινὸς ἔχθρου τοῦ Νικόλα, ἐπωφεληθέντος τὴν περίστασιν, ὅπως τὸν ἐκδικηθῆ. Τὴν ἀποτρόπαιον ἔκεινην ἐπιστολὴν δὲ Θανάσης ἔρριψε κατὰ πρόσωπον τῆς συζύγου του, καὶ ἔκλείσθη εἰς τὸ δωμάτιόν του, δποι, ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἔκεινης, ἤρχισε καὶ ἔξηκολούθησε νὰ γευματίζῃ καὶ νὰ δειπνᾷ μόνος, μὲ ἐπιτρέπων εἰς σύδενα ἄλλον τὴν εἴσοδον ἢ εἰς τὴν μικρὰν ὑπηρέτριαν.

Αἱ περὶ συνδιαλλαγῆς ἐπανηλειμμέναι ἀπόπειραι ἔχει μέρους συγγενῶν καὶ φίλων, ἐν τῇ ὑποθέσει ταύτη, ἀπέβησαν δυστυχῶς μάταιαι. Τὸ δηλητήριον τοῦ Νικώ ἐδηλητηρίασε βαθέως δύο καρδίας. 'Η μεταξὺ τῶν συζύγων συμβίωσις ἦτο πλέον ἀσυμβίβαστος, καὶ ἐπρόσφερον ἀμφότεροι τὴν φοβερὰν λέξιν! —Τὸ διαζύγιον,

Οὕτω, τὸ φοβερὸν τοῦ καπνοῦ πάθος, ἀφ' οὗ ἔχώρισε ἀπ' ἄλλήλων δύο φίλους, παιδιόθεν ὑπ' ἀμοιβαίας ἀγάπης συνδεθέντας, διασπᾶ, μετὰ τριετῆ εὐδαιμονα συζυγίαν, δύο τρυφερὰς ὑπάρχεις, τὰς ὁποίας μόνον ὁ θάνατος θὰ ἐτόλμα νὰ χωρίσῃ.

Φοβερὸν καὶ ὄλεθριον πάθος!

Καὶ ἐν τούτοις ἐγώ, γράφων, ἐν μιᾷ νυκτὶ ἀγρυπνίας, τὴν λυπηρὰν ταύτην ἴστορίαν, ἐκάπνισα εἰκοσάδα σαμίων σιγαρέτων τοῦ Pasquali.

'Ατυχὲς ἀνθρώπινον πλάσμα!

Ἐν Ζαχύθῳ, Φεύλιος τοῦ 1895.

ΑΝΔΡ ΜΑΡΤΖΩΚΗΣ

ΤΟ ΜΥΣΤΙΚΟ ΜΟΥ

ΕΚΥΤΤΑΞΑ τὸ στόμα σου, τὸ κοραλλένιο στόμα,
Ποῦ πάντα γιὰ στολιδὶ του ἔχει χαμόγελο γλυκό,
Καὶ εἴπα μὲ παράπονο: εἶνε μικρὴ ἀκόμα
Ν' ἀκούσῃ ἀπ' τὰ χεῖλη μου γλυκὸ ἀγάπης μυστικό.

Ἐκύτταξα τά μάτια σου, τά μάτια σου τὰ μαῦρα,
Ποῦ μ' ἐθωροῦσαν τρυφερὰ καὶ χαμηλώναν νὲ ντροπή,
Καὶ εἴπα: ἵσως 'ετὴν καρδιὰ νοιώθει κ' ἐκείνη λαύρα,
Μὰ εἰν' ἀθώα καὶ δειλὴ καὶ 'ντρέπεται νὰ μοῦ τὸ 'πῆ.

Τὸ μυστικό μου τὸ 'κρυψα 'βδομάδες, μῆνες, χρόνοι,
Μὰ ἥρθ' ἡ ὥρα, ἀγάπη μου, νὰ τὸ φωνάξω, νὰ τὸ πῶ,
Ν' ἀφήσω πειλὰ τὴ σιωπὴ 'ποῦ τὴν καρδιὰ πληγώνει
Καὶ νὰ σοῦ 'πῶ, ἐλεύθερα: μικροῦλα μου, σὲ ἀγαπῶ....

Σμύρνη

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΖΕΡΜΠΙΝΝΗΣ